A'

CSÁSZÁRI ÈS KIRÁLYI FELSÉG'

ENGEDELMÉVEL.

Nro 2.

Költ Bétsbenn, Sz. Jakab Havának (Julius) 6-dik napján 1802-dik Eſztendőben.

Bétsi.

Ő Csáſzári Királyi Felsége, egy, még 14-dik Májusban költ Udvari végezése által azt rendelni méltóztatott, hogy a' Vallásbeli Fundátziókra, tudományokra, 's ſzegények', árvák', és nem bizonyos ſzűléktől ſzármazott gyermekek' táplálására rendelt, nem külömben a' Misék olvasására adott ſummák, az Interesekkel egygyütt járó terehnek ne légyenek alá vetve; azomban az ezen fundátziókra tartozó ſumma Interesse, az azt illető kötelező levelek ſzerént minden megtsonkítás nélkül ki fog járni, úgy mindazáltal, hogy innen azon ſumma kivétetik, melly

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár
Jelzet: 728.197

ámbár most a' nevezett Fundátziókhoz köttetett is, mindazáltal azoknak neve alatt bé nem foglaltatik. Ezen kegyelmes rendelés szerént, csak azon részre fog a' nevezett pénznek úgy gondoltatni, mint más akármelly summák, mellyet úgy lehet tartani, mint tsupa szabad jövedelmet, úgy hogy annak a' rendes tereh alá vettetése által a' Fundáló akaratja éppen meg nem sértetik. A' katonai fundáziókra is kiterjed ezen rendelés.

Az a' hír érkezett ide, hogy a' Prussziai Király, és a' Bavariai Választó Hertzeg, már megindították seregeiket azon tartományok felé, mellyeket elfoglálnak annak fejében, hogy a' háború alatt vallott károk általok megfor.ittódjék.

Magyar Ország.

Budáról Julius 1-sö napján. A' múlt hónap 27 dikén estvéli 10 és 11 óra tályban rettenetes menydörgés, villámás, és zápor volt nálunk. Csak kevés idö múlva úgy özve gyült az úttzákon az essö szakadás miatt a' víz, hogy kivált az alatsonyabb helyeken lévö házakba befolyt, és sok károkat okozott. Kivältképpen a' hegy alatt lévö házak érzették a' le felé rohanó víz erejét, melly a' magos, 's meredek hegyekről mazsás köveket vitt le magával a' völgyekben lévö szántó földekre, és legelökre. Buda Eörs körül egynehány szölö helyeket egészszen pusztákká tett a' jéggel elegyített zápor, úgy hogy azon szép termés, melly a' lakosokat jó reménysé.gel bíztatta, egyszerre oda lett.

Po'sony Junius 4-dik napján. Tegnap előtt tartott itt Conferentziát Felséges Urunk, mind dél előtt, mind dél után. A' tanátskozásoknak

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

tárgya volt az Orszag Rendeinek az a' Repraesentátiója, mellyet enynehány nappal ez előtt adtak fel Koronás Királyunknak. Azt haljuk, hogy hólnap után köz Ülésünk leszsz, mellyben Ő Felsége erre adandó Resolutiója fog az Orszag Rendeivel közöltetni. A' kereskedés módjainak kidolgozásában nagy szorgalmatossággal foglalatoskodik a' Deputátió. Még nem bizonyos, meddig fog Felséges Urunk, és Aszszonyunk itt mulatni az Orszag Rendei között. Sokan azt állitják, hogy a' folyó hónak közepéig: de úgy látszik, hogy tovább lesz még Ő Felségeknek itt leendő mulatása: mivel a' jövő péntekre (Julius 9-dikére) várják ide a' Felséges Nápolyi Királynét, ki is bűtsut vesz itten Ő Felségektől, minthogy minden órán újját vévén a'Triesztiből kikötő hely felé, a' hova nem sokára megérkeznek a' ji regátok, a' mellyekre ül Ő Felsége kedves Magzatjaival, 's egész Udvarával, viszsza tér Nápoly várossába. Ő Felsége Báróvá méltóztatott itt nevezni Királyi Tanátsos Braunäcker Úr Ő Méltóságát.

Olasz Orszag.

Livornóból Junius 11-dikén. Az Anglusok oda hagyták az Elba szigetében lévő Porto-Ferrájó nevű erősséget, mellyet sokáig a' Frantziák ellen vitézül oltalmaztak. Tegnap előtt érkezett a' Diánna nevű hajó 44 ágyúval, 's 204 katonával egygyütt ide, a' mi kikötő helyünkbe, mellyet egy más hajó is követett, mellyen 400 katona volt. Mihelyt kimozdúltak az Anglusok Porto Ferrájóból, mingyárt helyekbe

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

mentek a' Frantziák, 's ſzokások ſzerént három ſzinű zászlóikat, ágyú ropogások között kitették.

Rómából Junius 12 dikén. Azon ſzáma nélkül való heverő koldusokat, kik inkább ſzerették a' heverés gyalázatos kenyerét enni, 's a' kéregetés által elérni azt, a' mire rendes eſzköz a' munkálkodás, mint sem dologhoz nyúlni, bérekeſztette a' Kormányſzék a' Capua mellett lévő Királyi fábrikákba. Szorosan megfognak visgáltatni ezen heverő emberek, 's közzülök némellyek a' föld mivelésre, némellyek pedig más kézi mesterségekre fognak fordíttatni.

Romából Junius 19-dikén. A' múlt Szerdán érkezett az újj Szárdíniai Király Victor Amadaeus, ki ez előtt Aostai Hertzeg vólt, Feleségével Fő Hertzeg Aſzſzony Mária Theresiával, 's egyetlen egy H. Kis Aſzſzonyával Beatrix el, Nápolyból ide. Tsak hamar ide érkezése után, az egéſz Királyi Familia Pápa Ő Szentsége látogatására ment, a' kitől a' legnagyobb tiſztelettel, 's ſzeretettel fogadtatott.

Génuából Junius 20-dikán. Tegnap előtt érkezett hozzánk egy Kurír a' Respublika újj Konſtitútziójával. Már tudjuk név ſzerént a' Tiſztviselőket, és hogy mellyiknek mennyi fog lenni a' fizetése. A' Respublika fegyveres ereje 4000-ből fog állani, és két 14 ágyús, két 36 ágyús, és négy 12 ágyús hajóból. Az a' hír nem bizonyos, hogy a' Respublika vólt határai kiterjeſztődnének.

Majlándból Junius 20-dikán. Az Olaſz Országi Respublikának külső dolgokra ügyelő, 's most Párisban lévő Ministere Marescalchi, egy jegyzést adott által a' Csáſzári Királyi, hasonlóképpen Párisban lévő Ministernek Gróf Ko-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

bentzelnek, a' mellyben az Olasz Országi Respublikának tartozó adósság elhárítására tett intézetekről panaszolkodik.

Helvétzia.

Bernából Junius 20-dikán. Az esmeretlen dolgot nem igen szokták kívánni az emberek. Még mikor reménylenek, akkor is valami már tapasztalt történettől függő dolog szokott lenni fundamentoma reménységeknek. — Azok az együgyűbb Polgárok, kik Helvétzia régi Konstitútziójával egészen megvóltak elégedve, éppen nem kivánják azt, hogy az újj rendtartások által, a' reménységnek, és félelemnek kitétessenek; és éppen ez az egygyik oka, hogy kivált a' kissebb Kántonok szeretnének a' régi Konstitútzió mellett megmaradni.

Bernából Julius 22-dikén. Polgár Diesbach Helvétziának a' Bétsi Udvarnál vólt Követe, vévén a' Kormányszéknek azon rendelését, hogy jöjjön visszza ide Bernába, 's adjon számot vólt maga viseléséről, következenbő értelmű levéllel válaszolt. „Nem tartozom számolni ollyan Kormányszéknek, mellyet én mint ollyant soha meg nem esmertem, 's a' mellynek hatalmát el nem fogadtam. Mihelyt polgár Reding, mint első Landamman, a' ki a' Konstitútzióval megegygyezőleg tétetett, visszza fog hívni, mingyárt engedelmeskedni fogok rendelésének, 's letészem a' Svájtzer Respublika Ministerségét. Ha akkor valami rendetlenség leszsz vólt magam viselésében, az a' jószágom, mellyet Hazámban hagytam, elegendő leszsz annak visszza pótolására. Egyébaránt mind addig megtartom mos-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

tani rangomat, míg azon Udvar, mellynél most vagyok abban megegygyez, hogy nála legyek."

Frantzia Orſzág.

Párisból Junius 20-dikán. Az Amiensi Püspök azt kivánta egy Paptól, ki a' Konstitútzió ereje ſzerént a' hitet letette, hogy vegye viſzſza azt, a' mire magát esküvésében kötelezte. Fülébe ment ez a' dolog az első Konzulnak, mellyet az annyira vett, hogy Státus Tanátsos Portális által ezt adatta a' Püspököknek tudtára, hogy nem tsak ne kivánjanak effélèket a' tett Papoktól, hanem annak felette arra is vigyázzanak, hogy az illyen dolgok meg ne történjenek. A' Pápa Párisban lévő Követének reá kellett a' Pápa nevében állani, hogy Ő Szentsége azon Papokat, kik a' hitet letették, 's le nem tették, egy forma ſzemmel nézi. — A' Papságnak tudtára adódott, hogy az ollyan házas társakat, kik bizonyos okra nézve egymástól elváltak, taztozzanak öſzve adni, ha magokat arra határozzák, hogy ismét újj házassági életre lépjenek. — Minorka Szigetét viſzſza adták az Anglusok a' Spanyoloknak az Amiensi békesség ereje ſzerént.

Párisból Junius 22-dikén. A' következendő fontos jegyzések több Frantzia Újságokban olvastatnak. „Minekutánna a' békesség helyre állott, 's a' Vallás Frantzia Orſzágban ismét tiſzteletben tartatik, és minekutánna a' közönséges háládatosság 's bizodalom kénſzerítette Bonapártét, hogy egéſz életét a' Haza jávára fordítsa: egy nagy tárgy vagyon hátra, mellyel mind azok foglalatoskodnak, kik a' Rkvolútzió által ſzerzett haſznokat egygyesíteni, és az ugyan a'

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

miatt vallott károkat elhárítani szándékoznak. Azon kérése az alsó Seinei departamentomban lévő Fő Tanátsnak, melly abban áll, hogy az egész társaságbeli alkotmányt szükséges vólna, a' tulajdonon, tudományokon, kereskedésen megfundálni, a' közönséges figyelmetességet magára vonja, 's alkalmatosságot szolgáltat a' külömb-külömbféle nevezetes jegyzésekre. Nem az Újság kivánása, sem nem némelly fennyen látók reménysége az, a' melly ezen új Rendet szükségessé teszi: hanem az állandóság, 's a' Társaság bóldogságáról való gondolat az, a' mi azt kivánja, hogy a' fellyebb említett három dolgok elválhatatlanúl öszve-kaptsoltassanak. Frantzia Ország sokat tsinált a' maga boldogságára az által, hogy azt Bonapártéra bizta: hanem az is szükség, hogy az ő Rendelései mindenkor megmaradjanak. Azon változások, mellyekről említés van a' Frantzia Konstitútzióban némelly Hazafiaknak botránkozásúl szolgálnak. — Nem lehet azt mondani, hogy valamelly Nemzet, a' mint néki jónak tetszik változást ne tehetne tulajdon törvénnyeiben. Sokszor siralmas következései vóltak annak, hogy az emberek ellenébe szegezték magokat a' jó rendtartásoknak, és hogy éltek haltak a' hibás törvényekért. Minden régi, és újj Státusok változásokon mentek keresztül. Athene, Spárta, Róma, hányszor nem változtatták törvénnyeiket? Mitsoda sok belső, 's külső hadakozás, békességes alkudozás után ment Anglia azon állapotra, mellyben most van? Vallyon tsudálkozni lehet é azon, hogy Frantzia Ország kivergődvén azon politikai veszedelmek közzül, mellyek végső pusztúlással fe-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

nyegettek, által latja, hogy némelly törvénnyei ollyanok, mellyek az akkori környülállásokhoz vagynak intézve, és a' mellyek az akkori ſzükségen fundáltatnak? A' legnépesebb, gazdagabb, legmunkássabb departamentomnak fellyebb elő adott kívánsága megegygyez minden Párisi, dologban bélátó polgárok gondolkodásával. A' Frantzia Respublika mostani organizatiójában, minden e' körül a' három dolog körül fordúl meg, tulajdon, tudományok, kereskedés; béfoglaltatik ebben minden féle sorsú polgárok haſzna, a' mit jól elintézni ollyan dolog, mellyet a' Kormányſzék titkának lehet nevezni. Nintsen sem a' régi, sem az újjabb Konstitútziókban, illyen egygyügyü, a' Filosofiával, és a' Társaságok tzéljával, 's valóságos haſznával megegygyező gondolat. Ez által minden polgárok úgy gondoltatnak, mint az egéſznek ſzükséges réſzei. A' munkás földmivelők a' tulajdonosok, a' városi mester emberek a' kereskedők közzé tartoznak; mind a' kettőjöknek haſzna öſzve van pedig elválhatatlanúl köttetve az általok az Igazgatásra kiállított Tiſztviselőkével. Szó vólt ezen Konstitútzióról, már az Olaſz Országi Respublika elrendeltetése alkalmatosságával. Ez a' ſzerentsés próba haſznos leſzſz azon Nemzetre nézve, mellynek belső tsendessége sokkal jobban öſzve van kötve Európa bátorságával, mint az Olaſz Orſzági Respublikáé. A' világon leghadakozóbb nemzet nem ſzégyenlette ſzomſzédjai fegyverét felvenni azért, hogy azokat ſzolgaivá tehesse: ditsösségére fog az a' Frantzia Nemzetnek ſzolgálni, hogy azért veſzi fel a' mások törvényét, hogy azokat boldogokká te-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

hesse." Ezen jegyzések azt mutatják, hogy nem sokára újj változás fog történni a' Frantzia mostani Konstitútzióban.

Straſzburgból Junius 22-dikén. Marula egy Huſzár Regementnek Brigada Generálissa, egy kardott nyert Bonapártétól, mivel magát az úgy nevezett Rajnai seregnél, majd minden tsatákban ſzembetűnőképpen kimutatta. A' közelebb múlt háborúban 22 lovat lőttek ki az említett Generális alól, és éppen ezen az okon lehet gondolni, melly nagyon örült Generális Marula Attya, ki maga is 45 eſztendejg ſzolgált fegyverrel a' Hazának, midőn által adta vitéz gyermekének azon kardot, mellyet különösen az is betsessé tett, hogy az első Konzul ajándéka vólt.

Anglia.

Londonból Junius 15 dikén. Hudschingson ſzámára eſztendőnként 2000 f. sterlingből álló fizetést reldelt a' Parlamentom, melly fizetése kijár attól az időtől fogva ſzámlálván, hogy Egyiptomban megvette Alexandriát, a' győzödelmes Anglus seregekkel. A' Nemzet ezen ajándéka, mellyet úgy lehet nézni, mint Hudschingson vitézségének némű némüképpen való megjutalmaztatását, annyival jobban esett az említett vitéz Lordnak, mivel nem igen nagy jóſzággal bír. — Addington előterjeſztette a' Parlamentom eleibe (melly a' jövő hónapban oſzlik el) a' Finantzia állapatjára tartozó vélekedését. A' mostani adó 32 millió f. sterlingre megy, mellyből 23 millió N. Britania belső, 's 500 millió f. sterlingből álló adóssága interessének lefizetésére fordítódik, 9 millió pedig a' sereg tartására, és más közön-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

séges költségekre. — Egy Frantzia Fő Kommisszárius van nálunk, ki azon dolgozik, hogy a' két Nemzet között leendő kereskedés ismét helyre állíttasson egész kiterjedésében. Már több izben conferentziát is tartott ezen Kommisszárius Minister Hawkesbury-val.

Londonból Junius 17 dikén. Junius első napján tartott magános Ülésben a' következendőket mondotta Pitt. „Uraim! Nem fogom erántok való hálaadatos indúlatomat eltitkolni, mellyet felindít bennem a' sok esztendőktől fogva hozzám megbizonyított, 's ugyan megtetézett szeretet. Kevés politikai jegyzéseimet közölhetem ma az Urakkal, mivel a' mi egygyüve kötetésünk (megegygyezésünk) abban az időben történt, mellyet a' békesség helyre állásával kellemetes történetek tettek nevezetessé. Senki sem érzi nálam jobban azon örömet, és megelégedést, mellyet a' mostanában esett változások okoztak, sőt azt is merem állítani, nem félvén attól, hogy valaki érte megtzáfol, hogy ez a' gondolkodás köz az itt lévő tagok nagyobb részével. Midőn meggondolom azon nyomorúságokat, mellyeket a' múlt háború okozott, nem tsak az emberiségre nézve általjában, hanem különösen N. Britannia határaira nézve is, ismét azt kell mondanom, a' mit ez előtt 6 hónappal egy közönséges alkalmatossággal mondottam, hogy nem rostálgatom eggész a' tsekélységig azon békességet, melly még akkor tsak munkában vólt. Minden tartózkodás nélkül merem kifejezni magamat, hogy melly igen elég tevődött kívánságomnak. Azt, hogy a' békesség pontjai nem jobbak, nem tulajdonítom azoknak, a' kik azt

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

kötötték, sem ezt azoknak szemére nem térítem. Nem azok ennek okai, hanem inkább azok, a' kik azt tselekedték, hogy ezen hadakozásba belé keveredjünk, melly olly kevéssé egygyez meg az igasággal, és a' politikával. Reménylem, hogy ezen békesség állandó lehet: de az is szükséges, hogy minden tsalárdság nélkül való legyen. Állandó éppen nem lehet úgy, ha azokra az emberekre halgatunk, kik igyekeznek feltüzelni indúlatainkat, azért hogy felindítsanak bennünket a' Frantzia Respublika, 's annak Kormányszéke ellen. Úgy tartom, hogy mind az Anglus, mind a' Fr. Nemzet eléggé meg van győzetve a' múlt háború haszontalansága felől, úgy hogy éppen nem foguak kész akartva belé keveredni azon veszedelembe, mellyből olly nagy bajjal vergődtek ki. Még jobban megelégszem pedig a' békességgel, ha látom, hogy annak szerzői közt a' tiszta szivüség uralkodik, és minekutánna már megkötötték a' békességet ollyan hangon beszélnek, mellyel azt állandóvá teheti, és ha kész akartva eltávoztatják azt, a' mi az ellenségeskedés lelkét táplálhatja a' két Nemzet között. Úgy látszik, hogy egészszen módivá lett közöttünk mostanában, hogy egész figyelmetességünket a' Frantzia Kormányszékre fordíttsuk, mintha nem volna dolgunk a' magunk hazai állapatjának elintézésével. De lehetünk é bizonyosok abban, hogy minekutánna a' mások uralkodni való törekedésén győzödelmeskedünk, magunk semmi veszedelemnek se vagyunk kitétetve? Tudom, hogy a' jelen való időben nem tanátsos próbálni a' belső viszsza éléseknek jobbítását; de kétség nélkül, a' mi hazai politikai

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

állapatunk, 's azon környülállások, mellyek közt van szabadságunk, meg nem elégíthetnek bennünket, ha ezeket öszve hasonlítjuk régi állapatunkal: úgy hogy méltó okunk van arra, hogy a' hibás eszközöket, mellyekhez nyúltunk, kitapogassuk, és attól a' szabadságtól elálljunk, a' mellynél fogva szemünkre vetik azt, hogy mi megútáljuk szomszédjainkat, 's azokból tsúfot üzünk.

Muszka Ország.

Petersburgból Junius 4-dikén. Közönségesen kihirdetödött már az a' békesség, melly még a' múlt esztendöben December 5 dikén kötetett a' mi Udvarunk, 's a' Spanyol Udvar között. A' foglalatja ezen kötésnek, szint' ollyan egygyügyü, és rövid, mint a' Muszka Udvar, 's Frantziák közt véghez ment békességnek. Ide megy ki ezen békesség kötés. „Ö Felsége a' Spanyol Király, és a' Muszka Császár, egyformán lelkesíttetvén azon kivánságtól, hogy a' két Udvarok közt ez elött felállott baráttságos öszve köttetés, és egygyet értés, ismét bizonyossá tétessen, 's ezen tzélnak elérésére a' legjobb, és hathatóssabb eszközöket akarván fordítani, az alább írtakat tellyes hatalommal felruházták, hogy a' következendökben megegygyezhessenek. 1. Ezen szempillantástól fogva békesség, és jó egygyet értés leszsz a' Spanyol Király, és a' Muszka Császár között. 2. Ezen egygyet értés fentartására, mind a' két Udvar fog kinevezni, a' régi szokás szerént két Ministert, mind a' két Udvarokhoz. Ez a' kineveztetés egygyütt fog megesni 1802-ben, vagy ha lehet még elébb is. 3. Ezen békesség helybe hagyódása után közönségessé tesszik az em-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

lített két Udvarok tartományaikban, hogy a' két Hatalmasságok alatt lévő lakosok, úgy bánjanak egymással, mint két baráttságos Nemzetekhez illik, és hogy azon kereskedésbeli, 's más rendeléseket megtartsák, mellyekben fognak a' mostani egygyezés által helyheztetődni. — Azarra, 's Gróf Markóff.

Petersburgból Junius 5dikén. Nálunk is kezdődnek a' szegények táplálására hasznos, és bölts intézetek tétetni, mellyek az eddig volt rendeléseket fellyül haladják. Egy Kommisszió rendeltetett e' végre, mellynek kidolgozott munkáját titkos Tanátsos Wittostof, Sándor Császárnak elküldötte. Vévén az említett munkát, a' valósággal nemes lelkü Császár, következendő értelmü levelet írt, a' fellyebb írt titkot Tanátsosnak. „Az alamisna szegények közt való kioszlogatásának mostani módja, tsak azoknak számát szaporítja, 's nem szolgál sem a' hoszszú idő alatt meggörbedett öreg megnyugtatására, sem a' legszebb korában sinlődő emben egésségének viszsza állítására, sem az Ifjúnak, mellyből a' Státusnak egy hasznos tagja vált volna, a' halálról, vagy a' vétektől való megtartására. Sokszor egy szenvedhetetlen korhely, kiragadja a' jóltévő kezek közzül azt a' jótéteményt, melly egy ollyan Atyának volt szánva, ki beteg ágyában a' kétségbe eséssel küszködik. A' jótétemény nem abban áll, hogy valaki a' nyomorúságnak sokszor tsalóka tekintete által megindúljon: hanem meg kell a' nyomorúltakat lakó helyeiknél látogatni, a' hol a' fájdalom, és könyhullatás van velek, 's azon kell igyekezni, hogy állapotjokat, érzékeny magunk viselése, hasznos tanáts adásunk, és min-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

den külsö, és belsö eſzközök által segíttsük. Ebben áll a' valóságos jótétemény. Hogy végbe lehet ezt vinni, azt sok megvilágosodott Nemzetek, nevezetesen Hamburg városa példája mutatja, a' hol egy emberi érzékeny ſzivvel bíró Társaság, mintegy 15 eſztendöktöl fogva gyakorolja ezt a' ſzent kötelességet az emberi nemzet ſzenvedö réſzének vigaſztalására, még pedig minden ſzemélyes haſzon, vagy valamelly megjutalmaztatásra való tekintet nélkül. Mivel kivánom ezen nemes példát követni, tehát 3 tagokat fogok kinevezni, kik negyediket válaſztanak, négyen ismét ötödiket, mind addig míg a' tagok ſzáma tizenhétre nem megy. Ezen tagok eleibe kell, a' most elkéſzült plánumot terjeſzteni, és meghányni vetni, ha vallyon munkába vétethetik é? Hogy pedig azt kijelentsem, hogy mennyit várhatnak a' ſzerentsétlenek tiſzta indúlatomtól, nem csak azon jóltévö Társaságot veſzem oltalmam alá, melly ezen városban fog felállani, hanem azokat is, mellyek kéttség kivül ennek példájára elſzaporodnak ezen Nemzetben, melly elöttem ollyan kedves, mellyel a' természet olly sok javait közlötte, és a' mellyet különösen azon indúlattal felruházott, hogy ember társát segíttse. — Sándor

Elegyes Levelek.

Berlinböl Junius 19 dikén. Midön az ifjú Muſzka Csáſzár Mémel felé való útjában Nárván kereſztül útazott, éppen akkor tartotta az ott lévö Evangélikus Prédikátor a' lakodalmát. Bátorkodott a' Csáſzárt arra kérni, hogy méltóztaſsék a' lakodalomba megjelenni, 's betses jelen léte által az ö, 's a' vendégek örömében réſzt venni. Nem vetette meg Sándor a' Prédi-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

kátor kérését; megjelent a' vendégek között, 's az újj meny-aſzſzonyt egy sokat érő gyürüvel megajándékozta.

Augsburgból Jun. 14-dikén. A' Hetruriai Király kijelentette azon akaratját, hogy az előtte vólt Uralkodók példája ſzerént kiványa azt, hogy a' Florentziai Tanáts, mint Hetruriának képviselője (Repraesentánsa) újjíttsa meg azon esküvést, melly által magát a' Király eránt való hüségre, és engedelmességre kötelezni ſzokta. E' végre az úgy nevezett régi Palota ſzobájában fog megjelenni, hogy ott alatt-valóinak magok lekötelezését, a' ſzokott tzeremóniával elfogadhassa. Meg fog jelenni ezen alkalmatossággal az egész Királyi Familia is.

Elöſzöri Tudósítás.

Keſzthelyen Nemes Szala Vármegyében helyheztetett Mező Városban, Georgikon nevezete alatt felállíttatott Gazdaságí foglalatosságot tárgyazó Majorban, e' most folyó 1802-dik eſztendöbeli jövő Augustus hónapnak végezetével két Stipendiumok üressen fognak maradni, mellyeknek elnyerésére alkalmatosság lévén, e' nevezett Georgikon' réſzéröl minden ollyas Ifjaknak, kiknek az említett Stipendiumoknak megnyerésére, 's ettől fogva a' gazdaság megtanúlására, 's abban ſzerzett tudományok után Gazdaságí Tiſztségre kedvek vólna, jelentetik, hogy magokat a' következő September, és October hónapokban a' Georgikonbéli Elöljáróknál Személlyessen béjelentsék. — A' Gazdaságot tanúló illyen Ifjúban, akármelly vallású, ſzületésű, vagy Nemzetbeli legyen is az, megkívánandó tulajdonságok ezek: hogy ő a' Philosophiát, vagy legalább az alsóbb hat Deák Oskolákat jól elvégezte, Deák, Magyar,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

és Német nyelveken irjon, és beszéljen, az elvégzett tanúlásáról, 's jó maga viseletéről hiteles bizonyság-és ajánló-levelet mutasson, végtére ép, és egésséges testü legyen. E' szerént azon két Ifjaknak, kik az elüresülendő Stipendiumoknak elnyerésére alkalmatosoknak fognak találtatni élelmére, és ruházatjára (szabad szálláson, fütésen, és gyertyán kivül) első esztendőre 100, másodikra 120, harmadikra 150 forint adattatik; 's egyszersmind arról, ha a' három esztendőt, a' meddig a' Cursus szokott tartani, ditséretes előmenetellel elvégezéndik, hogy Gazdasági Tisztségre emeltetnek, bizonyossá tétetnek.

Minden egyéb Ifjaknak is, a' kik akár önnön költségeken, akár más Jóltévők, vagy Attyokfiai segedelmével a' Georgikonban tanítandó Gazdaságbeli, Mathematika, és Physico-Veterinariai Tudományokat tanúlni, 's magokat a' külső Gagdaságbeli Tárgyokban is gyakorolni akarják, valamint eddig, úgy ezután is (a' Georgikonbeli Előljáróknál megteendő Béjelentés után) mind ezekre való béjárás, 's kinek kinek tzéljához képest választandó Tudományoknak hallása, mellyek így egy esztendő alatt is könnyen elvégeződhetnek, minden fizetés nélkül szabadon lészen, tsupán azon kötelezéssel, hogy magokat a' Georgikon Törvényeihez, és rendtartásaihoz alkalmaztassák, 's mind privátim, mind publice tartatni szokott Exameneknek alá vessék.

A' Tudománybéli Tárgyok, mellyek az említett Gazgasági Majorban elől-adatnak, minthogy már egynehányszor a' közönséges Újság-Levelekben úgy is olvastathattak, hogy ez úttal ismét elől-számláltassanak, felesleg való dolognak látszik.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197